

Molenmakersbedrijf
Molema
V.O.F.

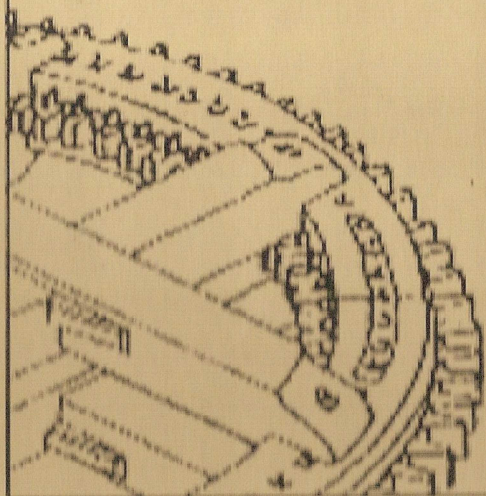

Provincialeweg 4, 9677 TW Heiligerlee

telefoon: (0597) 59 16 60

telefax: (0597) 59 11 76

mobiel: 06 53 22 48 91

MULDERSNIJS

MOLENWERKGROEP OOST-GRONINGEN

NUMMER 4, 2010

ISSN: 1872-6739

COLOFON

Muldersnijs is het blad voor leden en donateurs van Vereniging Molenwerkgroep Oost Groningen, KvK no. 40037981. Het blad verschijnt 4x per jaar en wordt mede mogelijk gemaakt door onze adverteerders.

Redactie:

Dirk Meter
Joep Gründemann
Marijn Sijbom

Redactie adres:

Maarsbroek 17
9502BC Stadskanaal
deweddermarke@home.nl

Bestuur:

Voorzitter:
J. Gründemann
molenwerkgroepoostgroningen@kpnmail.nl
06-44543430

Secretaris:

H. Bossen
Wollinghuizerweg 152
9541 AV Vlagtwedde
0599-313128

Penningmeester:

N.H. Holman
ING no. 3025139
T.N.V. Molenwerkgroep Oost-
Groningen
Hoofdweg 171
9697 NG Blijham

Lid:

G. Koster-Westervaarder,
J. Kugel

Instructeurs:

G. Koster-Westervaarder
0597-424045
K. Strijk
0597-414269
D.J. Tinga
0595-441389
Bé Oomkes
0597-414269

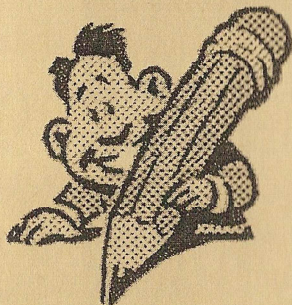
Van de redactie

We gaan weer richting de kerst en het nieuwe jaar. Afgelopen jaar hebben we geprobeerd om weer een viertal interessante Muldersnijzen te brengen.

De afgelopen keer werd er voldoende copy aangeleverd en hopelijk zal dit ook in het komende jaar zo blijven.

Alvast fijne feestdagen en tot volgend jaar

De redactie

COPY VOOR 1 MAART 2011

Het drukwerk wordt verzorgd door de drukkerij van de NOVO te Vlagtwedde

In dit nummer o.a:
Molen de Hoop in Haren
Een interview met Harmannus Noot
Verslag van de Nijefurdsemolendag

BIJ DE VOORPAGINA:

De Hoop in Haren staat er weer trots en prachtig bij. Zie verder het verslag van Dirk meter op pagina 5.
Foto: Dirk Meter.

EEN BEZONDER CRECKWERK DEEL 2

Ingezonden door: J. Hazelhof

Wat heeft Cornelisz nu precies uitgevonden en hoe heeft hij de uitvinding toegepast? Cornelisz bouwde een wipmolen op dezelfde wijze als toen reeds gebruikelijk was, n.l. een watermolen met scheprad. Met dit verschil, dat hij het scheprad achterwege liet en de wateras verlengde tot ver buiten de molen. Een met een krukas bewogen zaagraam met krabbelwerk, werd door deze as aangedreven. De krukas bevond zich *onder* het zaagraam. Het gehele zaagwerk werd in een apart gebouw naast de molen ondergebracht. De wipmolen had een slanke ondertoren, waardoor de overeenkomst met een `juffer` opvallend was en de naam `Het Juffertje` was gauw geboren. Het is deze molen die in 1596 naar Zaandam werd overgebracht en waaruit zich kort daarna de paltrok molen ontwikkelde. In hetzelfde octrooi was echter eveneens sprake van een molen op een vlot en ook deze molen werd gebouwd en naar Zaandam verkocht. Deze molen bevatte naast het zaagwerk ook nog een koppel stenen voor het malen van graan. Omdat de krukas door anderen werd overgenomen en hij daarvoor geen vergoeding kreeg, heeft Cornelisz octrooi aangevraagd. Op 6 december 1597 kreeg hij het octrooi voor de uitvinding van de kruk voor een periode van 10 jaar. Na zijn overlijden zorgde zijn weduwe Trijn Pieters ervoor dat het octrooi nog 3 jaar werd verlengd en eindigde derhalve op 6 december 1610.

Het idee van een krukas was reeds langer bekend, maar het bijzondere was dat de krukken onderling een andere stand hadden, waardoor de aandrijving van de zaagramen veel soepeler verliep. De geotrooieerde krukas had drie krukken die onder een hoek van 120o ten opzichte van elkaar stonden. Twee krukken dreven twee zaagramen aan de derde kruk bediende een zgn. pompraam waarmee het krabbelwerk werd voortbewogen.

Het octrooi uit 1593 betrof dus de gehele molen terwijl het octrooi uit 1597 slechts betrekking had op de kruk. In het octrooi heet het: "*besondere creckwerk van ijser of hout, met een, twee, drie ende meer*

*bochten naer geiegentheit , voor desen tijdt noyt in andere landen,
nochte in desen gesien""*

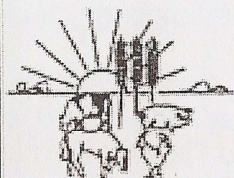
In bijna alle boeken over molens en de molenmakerij wordt de uitvinding van Cornelisz's houtzaagmolen genoemd en geroemd.

Sinds 1987 zet de Stichting Industrieel Erfgoed zich in voor de realisatie van een themapark, dat uiteindelijk zal bestaan uit een houtzaagmolen, een vijftal schuren en een kleine scheepshelling als eerbetoon aan Cornelis Corneliszoon van Uitgeest, de uitvinder van de door wind aangedreven houtzaagmolen

Het bestuur van de Stichting Industrieel Erfgoedpark is er inmiddels in geslaagd de "" boer en schamel huysman "" uit Uitgeest de plek te geven die hem toekomt.

Dus komt u eens een keer in Uitgeest, ga dan het park bezoeken .
Bedankt voor de aandacht.

Groeten Jan Hazelhoff.

Stötefalk

Eckhardt B.V.

VEEVOEDERS-GRANEN-KUNSTMEST

Wollinghuizerweg 5- 9551 TG Jipsinghuizen
tel. 0599 - 326219 fax 0599- 32 64 59

DE HOOP IN HAREN

Ingezonden door: Dirk Meter

Ik ben bij Harmannus Noot geweest op de molen De Hoop in het centrum van Haren. Hij is de nieuwe molenaar van deze onlangs gerestaureerde ronde stenen stelling/korenmolen, uitgerust met zelfzwiching en met stroomlijnneus (van Bussel) . Harmannus zat al een tijdje zonder, en was aan een nieuwe uitdaging toe.

De molen is 1 juli jl. opgeleverd door molenmaker Dunning, dus is het even wennen. Voorlopig de molen goed op de wind zetten en lekker laten draaien met goede smering zodat de as inloopt op het bronzen lager. Later als de twee maalkoppels door de molenmaker zijn afgesteld, gaat Harmannus met behulp van de oude vorige molenaar, zich verdiepen in het maalproces. Plannen genoeg voor de komende tijd.

De molen is een bijzondere molen met een lange historie. Hij is in 1839 gebouwd als korenmolen. De eigenaar had daarvoor in een gehucht bij Haren een cichorijmolen(1820), maar door het beeindigen van het Continentaal Stelsel droogde deze bron van inkomsten op (echte koffiebonen werden weer verhandeld)
In 1845 werd er een vergunning verleend om ook olieslagwerk in de molen te bedrijven.

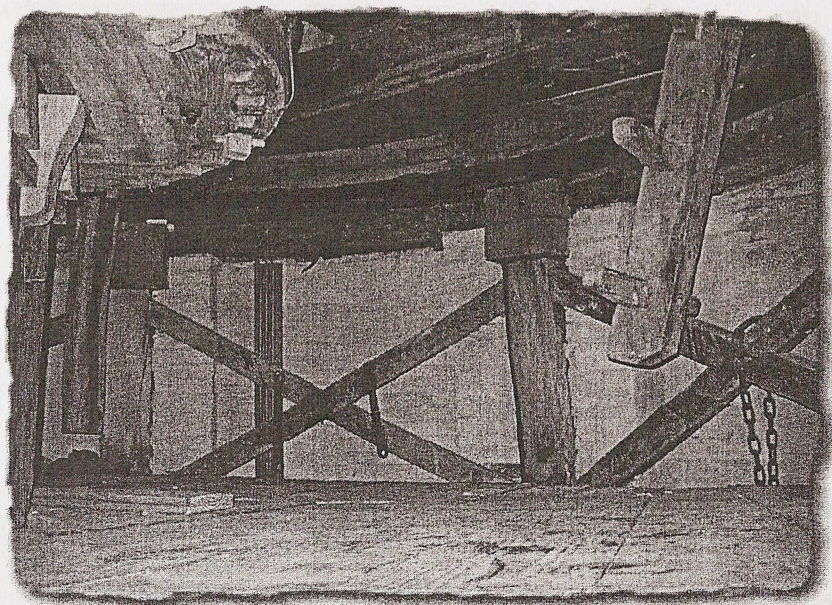
In 1849 werd in een uitbouw aan de noordkant een locomobiel geplaatst van 10 PK, om ook op windstille dagen te kunnen produceren
Later is nog een tweede locomobiel geplaatst van 18 PK. Was deze een vervanging? Dit is niet geheel duidelijk. De machinekamer is als ruimte inclusief het grote vliegwiel nog duidelijk aanwezig en herkenbaar.
In 1903 is aan de zuidkant een uitbouw voor nog een olieslagwerk. De aanwezige wentelas werd daarvoor verlengd. .Mogelijk was de tweede stoommachine nodig voor deze uitbreiding. Restant van deze constructie is nog aanwezig onder de zoldering van die uitbouw.
De bijzonderheid van de molen blijkt ook uit de bouwwijze: een ronde stenen molen met trekken van een gemetselde achtkant molen met steunberen. Alleen zitten de steunberen aan de binnenkant en lopen door tot in de kap. Hierdoor kunnen de gebogen veldmuren redelijk dun

worden gehouden. Een niet veel voorkomende bouwwijze in het noorden, waar toch al niet veel ronde stenen molens voorkomen. In de kapzolder zijn in de steunberen korte stijlen ingemetseld met daartussen veldkruisen. Op de stijlen zijn de blokkelen aangebracht met daartussen op de muur de delen van het boventafelement.

Door de vele activiteiten, die in de molen verricht konden worden, waren de technische voorzieningen uitgebreid: De koningsspil kon onder het spoorwiel gekoppeld worden door middel van sleutelstukken aan een tweede spil daaronder, waarvan het spoorwiel de wentelas en kollergang aandreef. Dit systeem kon tevens gekoppeld worden aan de aandrijving van de locomobiel. Hierdoor verliep de aandrijving op stille dagen in omgekeerde richting.

Een nieuw gerestaureerde molen met prachtige historische restanten. De moeite waard om bekeken te worden. Neem contact op met Harmannus voor een afspraak.

Hersens kraken over oude poldermolen

Uit DVHN 25-11-2010

Borgercompagnie Wat moet er met de poldermolen in Borgercompagnie gebeuren. De gelijknamige stichting wil van belangstellenden weten hoe de toekomst van het monument er uit moet zien. Vanavond zijn er in Museum Boerma op nummer 44 brainstormsessies en workshops.

Eigenlijk kun je van een molen niet spreken. Wieken heeft het bouwwerk al tientallen jaren niet meer. Er zit een gat in het dak. Het is in verval en toch verdient het pand een opknapbeurt, betoogt de stichting.

"De molen is een belangrijk cultuurhistorisch monument. De laatste stenen poldermolen in het Noorden", zegt Peter Molter die met Corrie Smid en Dirk Meter in een werkgroep zit.

De molen in oude staat herstellen lijkt nu geen optie. De benodigde vele duizenden euro's zijn niet beschikbaar. "Wat er nu staat, willen we in goede staat behouden. Voor

een opknapbeurt op korte termijn zijn alleen al duizenden euro's nodig", betoogt Meter.

De stichting heeft de molen niet in eigendom, die is van Hoogezand-Sappemeer. De stichting is opgericht om te voorkomen dat de molen wordt gesloopt. Smid: "Hoogezand-Sappemeer heeft met het gebied ambitieuze plannen." Ze doelt op de Groene Compagnie. Een plan dat op termijn voorziet in de bouw van

drieduizend huizen in groen en water. Smid: "Je weet niet hoe het loopt. Maar een degelijke aantasting van het gebied willen we niet."

Borgercompagnie ligt in drie gemeenten. De drie werkgroepleden wonen mooi verspreid over de drie gemeenten. Smid in Hoogezand-Sappemeer, Molter in Veendam en Meter in Menterwolde.

Meter: "We willen kijken wie we kunnen mobiliseren. We zullen hoe dan ook wat moeten doen. Daarom alleen al is het belangrijk dat mensen meedenken."

Molter: "We willen de molen herstellen. Liefst zo snel mogelijk, anders kun je de molen definitief afschrijven."

Molter hoopt op een goede opkomst: "Onder begeleiding van deskundigen gaan we een aantal dingen belichten: waterhuishouding, ecologie en landschap en duurzame energie. Misschien kan de molen weer gebruikt worden om de waterhuishouding op orde te krijgen."

De avond valt voor de oude poldermolen. Of breekt er een nieuwe dag aan?

MOLENBEZOEKERSCENTRUM NOORDBROEK

Ingezonden door: Grieto de Vries

De molenstichting Oldambt heeft al enkele jaren behoefte aan een molenbezoekersruimte bij de koren- en pelmolen De Noordstar in Noordbroek. De molenshuur kan daarvoor prima worden gebruikt maar is echter te klein voor het ontvangen van bezoekers en de daarvoor noodzakelijke voorzieningen. Hiervoor moet een aanbouw worden gerealiseerd. In overleg met de gemeente Menterwolde is gekozen voor een houten aanbouw aan de schuur waardoor het karakter van de schuur blijft gespaard. In 2007 is een samenwerking gestart met de stichtingen Het Werkend Trekpaard en de Heemtuin en een bakker in Muntendam. De rogge die in Muntendam wordt verbouwd met behulp van oude werktuigen en paarden wordt op de korenmolen in Noordbroek gemalen en vervolgens door de bakker verwerkt tot roggebrood.

Het doel van het project "Molenbezoekerscentrum Noordbroek" is bezoekers het verbouwen en malen van graan en het verwerken tot brood te laten zien en er over te vertellen in het molenbezoekerscentrum, de molen en op het korenveld.

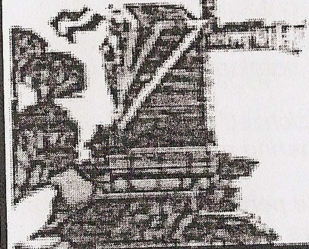
Voor het realiseren van de plannen van het molenbezoekerscentrum wordt de molenshuur ingericht en uitgebreid en voorzien van toiletten en een keuken. In het bezoekerscentrum wordt een tentoonstelling ingericht over het verbouwen en malen van verschillende soorten graan en het verwerken tot brood. Er worden groepen mensen ontvangen door molengidsen die m.b.v. audiovisuele middelen uitleg geven en daarna in de molen nadere uitleg geven. Voor het begeleiden van de groepen die de molen bezoeken is het gewenst dat er (molen)gidsen worden opgeleid. Het molenterrein wordt heringericht en er wordt een terras aangelegd voor de bezoekers.

De bezoekers kunnen de auto's achter de kerk in Noordbroek parkeren. Er worden wandelpaden aangelegd tussen de huidige paden, de molen en de kerk. Langs de wandelpaden worden graanveldjes ingericht, voor de verbouw van huidige en oude

graansoorten als tarwe, haver, rogge, gerst, spelt en boekweit. De graansoorten worden in de nazomer geoogst, gedorsen en daarna in de molen tot meel gemalen.

De uitvoering gaat in 2011 plaatsvinden. Diverse werkzaamheden kunnen worden terugverdiend door zelfwerkzaamheid van vrijwilligers, zoals het overleg met partners, organisaties, omwonenden, overheden en fondsen en het maken van folders enz. Vervolgens o.a. afbraak van onderdelen van de schuur, opruimingswerkzaamheden, drainage aanleggen, oude isolatie verwijderen, schilderwerkzaamheden en herinrichten van het terrein. U bent ook welkom als vrijwilliger!

Pension "Stee en Stoetje" Uw logeeradres bij de molen Harm en Ankie Prenger -Logies en ontbijt -Appartementen -Fiets en fietsroutes van prachtige omgeving aanwezig	Guest House "Stee en Stoetje" Your lodgings at the windmill Harm en Ankie Prenger -Bed & Breakfast -Apartments -Bicycles available for cycling in beautiful surroundings	Pension "Stee en Stoetje" Ihre Wohnadresse bei der Mühle Harm en Ankie Prenger -Übernachtung mit Frühstück -Appartements -Fahrräder und beschreibungen von Radfahrstrecken durch die prächtige Umgebung vorhanden
---	--	---

Wedderweg 25
9699 RA Vriescheloo (Gr.)
Telefoon (0597) 541860
hprenger@planet.nl

8	Januari	2011	Nieuwjaarsvisite
1	Maart	2011	Copydatum Muldersnijs
23	Maart	2011	voorjaarsvergadering 20.00u Edens
16	April	2011	Voorjaarsexcursie
14	Mei	2011	Nationale molen en gemalendag
11/12	Juni	2011	Groninger molenweekend

Beste leden,
Bij deze nodigen wij u uit voor de voorjaarsvergadering van 2011.

Deze zaal plaatsvinden op 23 Maart 2011 om 20.00 uur in molen Edens

Met vriendelijke groet
Het bestuur.

Mededeling van het bestuur:

Helaas komt het nog voor, dat leden hun contributie niet betalen. Het bestuur heeft gemeend, dat zij hier een afspraak over moet maken:

Leden worden opgeroepen hun contributie van €7,- uit zichzelf te betalen vóór 1 april. Na die datum stuurt de penningmeester een herinnering met een acceptgiro, met een opslag. Dan kost het lidmaatschap €10,-.

Is er op 1 december nog geen betaling ontvangen, zal de penningmeester hiervan bericht doen aan de secretaris, waarna deze niet-betalers als lid zullen worden uitgeschreven.

Wilt u bij de overboeking ook uw naam vermelden?

De voorzitter

UITNODIGING

Hierbij nodigt de Molenwerkgroep Oost-Groningen alle leden en donateurs uit om samen met ons het nieuwe jaar in te luiden.

Decor van deze gezellige ochtend zal zijn :

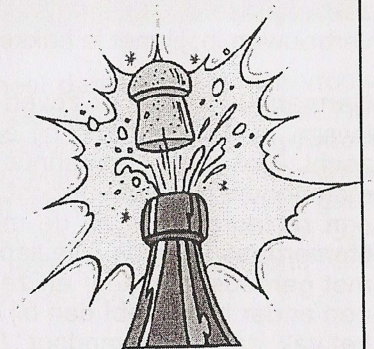
Molen Edens
Nassaustraat 14
9671BW Winschoten

ZATERDAG 8 JANUARI 2010

van 10 tot 12uur

Heeft u dan nog molenkiekerariteiten dan hopen we u dan ook deze dag te begroeten.

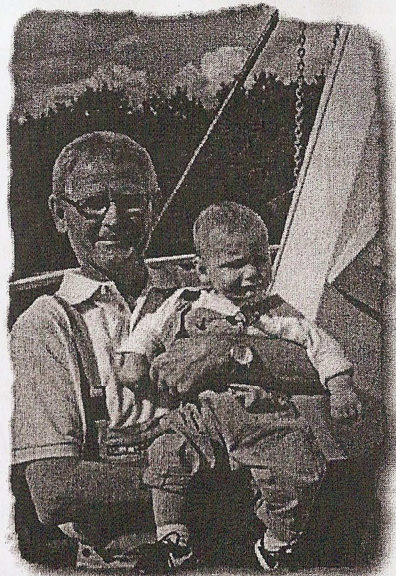
Met vriendelijke groet,
bestuur molenwerkgroep
Oost-Groningen.

Portret: Harmannus' leven draait om molens

Uit het Harener Dagblad

Harmannus Noot is de beoogd molenaar voor Molen de Hoop in Haren. Regelmatig heeft hij de onlangs gerestaureerde molen al laten draaien. Harmannus is zoals hij zelf zegt 'besmet met het molenvirus.' Hij is als vrijwillig molenaar bevoegd om molens te laten draaien, maar hij is ook een groot kenner met een gigantisch archief, dat alles op het gebied van molens bevat. Ook zijn vrouw Karin moet inmiddels een molenexpert zijn, want zij vergezelt hem op al zijn tochten langs molens. Op zaterdagen is er geen tijd voor feestjes of uitstapjes. Harmannus laat er alles voor schieten, want er moet gedraaid worden.

Zou het een voorteken zijn geweest?

Harmannus Noot werd geboren op veertien mei 1957. Noot: "Ik ben geslaagd voor het examen van vrijwillig molenaar op mijn verjaardag op veertien mei 1980. Dat is nu dertig jaar geleden." Op deze datum is het eens in de zoveel jaar ook Nationale Molendag, zo ook in 2011. Noot: "Ik kwam in 1975 in dienst als timmerman bij molenbouwer Doornbosch in Adorp. Ik werkte tot dan toe tijdelijk als banketbakker, maar wilde toch graag weer het timmervak in. Dus, ik als zestienjarige op de brommer naar Doornbosch. Die zei: 'Ik heb er niet veel vertrouwen in, jij met je bakkershandjes.' Toch gaf hij me een kans."

Harmannus werkte er zeven jaar tot er een opvallende draai in zijn carrière kwam. In de krant zag hij een advertentie staan waarin de PTT postbodes zocht. Het leek Harmannus wel wat aangezien er op dat moment in de molenbouw niet veel uitzicht was op blijvend werk. "We waren net bezig met een restauratieklus op de molen van Noorddijk toen ik het de zoon van de timmerbaas vertelde. We liepen midden in het land. Hij kwakte zijn kruiwagen met gereedschap neer en zei kwaad 'Ik kan me niet voorstellen dat je het bij een ander beter hebt dan bij ons. Hebben we eindelijk iemand met liefde voor het vak, gaat hij er vandoor.' De man kreeg er tranen bij in zijn ogen."

Toch werd Harmannus op 1 november 1978 postbode. Nu staat zijn baan op de tocht. 'De overheid heeft besloten om het vak van postbode op te heffen en te vervangen door zgn. (goedkopere) postbezorgers.' De interesse voor molens heeft hem echter nooit verlaten. Integendeel. "Sinds ik met het molenvirus besmet ben, verzamel ik ansichtkaarten en foto's met molens van over de hele wereld. Ik heb er zo'n 40.000, allemaal netjes gesorteerd. Ik heb er een speciale ladenkast voor. Heel wat molenkenners en -bladen weten me te vinden. Twee week geleden nog, toen vroeg iemand mij naar een foto die ik niet heb, van een pas gebouwde Amerikaanse windmotor in Kolham. Dan rijd ik er heen om alsnog een foto te maken."

Het hele gezinsleven van de familie Noot staat in het teken van molens. De familievakanties met vrouw en twee dochters voerden van molen naar molen. Harmannus: "Ik ben heel dankbaar dat mijn vrouw me altijd in alles zo gesteund heeft. Soms was ze zelfs fanatieker dan ik. Het kwam eens voor dat we de hele dag in Denemarken langs molens geweest waren. Toen dacht ik 'laten we maar teruggaan.' Mijn vrouw wees dan echter op de kaart en zei: "Die twee molens kunnen we ook nog wel even gaan bekijken." Werd het tien uur 's avonds voordat we weer terug waren. Ook vrienden, collega's en kennissen denken aan ons. Als ze ons een vakantiekaartje sturen staat daar meestal een molen op."

Ondanks al het enthousiasme was het voor Harmannus nog niet zo eenvoudig om zijn diploma voor vrijwillig molenaar te halen. Er was destijds maar één instructeur in de provincie Groningen, maar die voelde er niet veel voor om een molenmakersknecht van de firma Doornbosch uit Adorp toe te laten. De instructeur was namelijk een ex werknemer van de andere molenbouwer uit Adorp. Tussen die twee molenbouwers is altijd een beetje een concurrentiestrijd geweest. Harmannus: "Ik werkte natuurlijk voor de 'verkeerde' molenbouwer en dat stak hem. Ik moest wel vijf jaar zeuren om tot de opleiding te worden toegelaten. En telkens werd ik weer met een kluitje het riet in gestuurd, 'de opleiding was net vol,' of zoiets. Pas na vijf jaar konden ze niet meer om me heen en kon ik aan de slag. Toch was dat niet prettig, want vanuit mijn werk als molenbouwer wist ik al heel veel. Dat moest ik soms heel voorzichtig vertellen, want ik mocht het natuurlijk niet beter weten dan de instructeur."

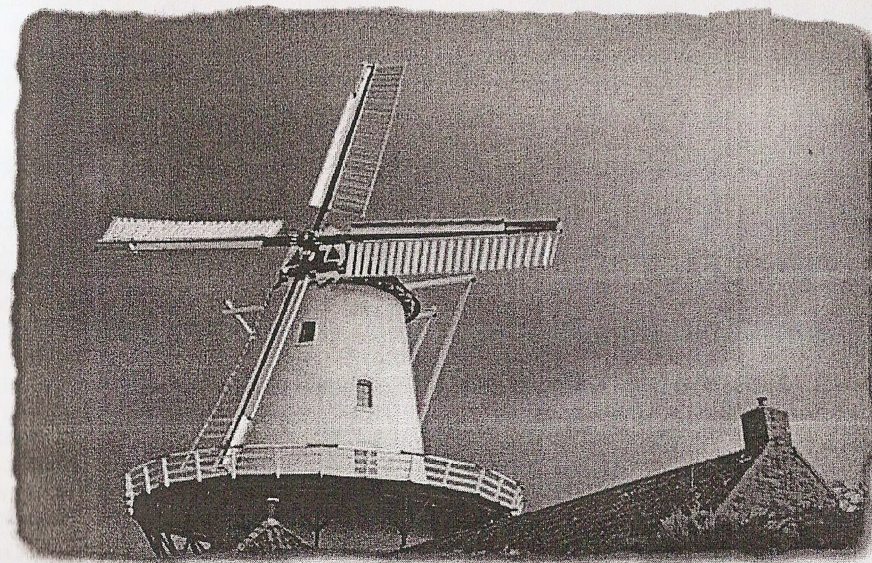
Harmannus leerde het vak op de korenmolen van Vierhuizen. "De opleiding duurt zo'n anderhalf jaar want je moet alle seizoenen een keer hebben meegemaakt. 's Zomers is het heel anders draaien dan in de herfst, als er flinke rukwinden zijn. Je moet het weer en de wind echt leren kennen, en wat het met de molen doet. Je leert foefjes om bij windkracht zeven toch te kunnen draaien. En je hebt heel verschillende molens. Met een poldermolen kun je wat meer risico's nemen dan met een korenmolen. Ik heb op molengebied veel geleerd, alleen nooit graan gemalen. Er zijn in Nederland nog zo'n 1040 molens, inclusief watermolens. Het graan malen met een molen gebeurt echter steeds minder, want je moet dan ook echt een bedrijf hebben om het meel te verwerken of te verkopen. Op De Helper aan het Paterswoldsemeer heb ik pas echt leren draaien. Het kan daar echt heftig tekeer gaan. Ik houd er van om verantwoord hard te draaien, maar dat kan alleen met een poldermolen met een belaste vijzel. (wateropvoerwerktuig/schroef van Archimedes)

Op de korenmolen van Noordlaren slaagde Harmannus voor z'n molenaarsexamen op veertien mei 1980. Voor zijn werk voor de PTT verhuisde hij van Groningen naar Winsum. Hij was nog jong en vrijgezel. Zijn vrienden vroegen zich af of 'die buurvrouw niets voor hem was.' De twee deelden in ieder geval een interesse: orgelmuziek. En, zij had een auto en Harmannus niet. Dus gingen ze samen van orgelconcert naar orgelconcert. Het werd wat toen ze samen een dagje op Schiermonnikoog waren. "Ik had geen betere vrouw kunnen treffen. Ze staat altijd voor iedereen klaar en leeft met me mee

in mijn hobby. Ik vertelde al het verhaal van de molenvakanties in Denemarken. We kwamen pas 's avonds om tien uur thuis van het molen kijken. De kinderen vielen in slaap met de neus in het bord. In molenkringen is iedereen jaloers dat ik zo'n vrouw heb."

Toch kwam er ook voor Harmannus een tijd dat de interesse voor de molens op de achtergrond kwam. Hij ging marathons lopen. "Trainen, trainen, trainen. " Maar zoals dat gaat met een verzamelaar: "Ik had meteen het streven om alle marathons in Nederland eens gelopen te hebben. En als ik er dan toch was, ging ik er even naar de molens kijken. Daarna ben ik overgestapt op wandelen en liep zes jaar achtereen de Nijmeegse Vierdaagse. Dat was rustiger en beter te combineren met jonge kinderen. Maar onder het trainen kwam ik vaak langs molen De Zilvermeeuw van Onderdendam. Die zag ik nooit draaien. Om een lang verhaal kort te maken: ik kwam op die molen, tot mijn vrouw graag terug wilde naar Haren. Toen kwam ik op een poldermolen te Zuidwolde en later de poldermolen van Garmerwolde, waar ik zestien jaar elke zaterdag of zondag heb gedraaid. Daar werd ik gevraagd of ik niet kon helpen met de Witte Molen in Glimmen. Dat wilde ik wel, want dat was lekker dicht bij. Dat heb ik een tijd gedaan, maar tegenwoordig draai ik op Molen de Hoop. Een prachtige molen. "

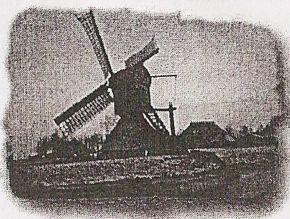

WINTERLANDSCHAP NIJEFURDSE MOLENDAG

Ingezonden door: J. Hazelhof

zondag 28-11-2010.

Jurrie en ik gaan om 10.00 u op pad.
Via Groningen over de A7 tot Joure, Sint
Nicolaasga, Sloten, Balk
Het landschap heeft een dunne witte deken en de
oostenwind is 2 a 3 beaufort.

Spinnenkopmolen "DE VLIJT" in Koudum

Enige van dit type die korenmolens is!
Bouwjaar 1986, 16,40m gevluht, stellinghoogte 4,50m, één koppel stenen.
Molenbuurt 8723 BT Koudum
Lourens en Hiltsje Veenstra als echt paar molenaar zijn kort geleden verhuisd.
Nu is Frans Venema sinds 2 maanden hier actief.

Wij gaan kijken hoe t' hier is en als we later aan de koffie zitten komen er molenaars
uit Haarlem, Wervershoof en Enkhuizen met aanhang en cursisten binnen.
We blijven wat langer en als we dan naar de auto lopen zien we een drietal molenaars
uit Schiedam, Gorkum en Lexmond.
Gezelligheid die we niet hadden verwacht als je deze laatste drie mensen vijf weken
geleden ook hebt gezien.

We rijden een stukje over een provinciale weg en slaan linksaf een parallelweg op.
Passeren dan een verkeersheuvel links want die viel pas het laatste moment op.
Rijdt er een minuut later een motoragent op de provinciale weg ons voorbij zonder te
stoppen.

Achtkante poldermolen "NIJLANDERMOLEN" in Workum

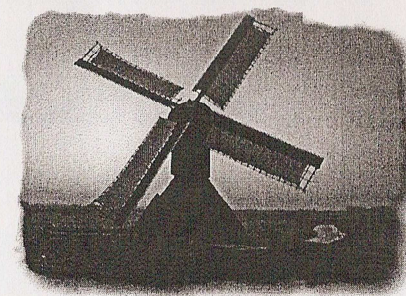
Bouwjaar 1784, 22,80 gevluht Buurma roeden, stalenvijzel.
Hylperdijk 3 8711 HJ Workum
Jaap Tiedema is molenaar en zet ook koffie voor ons.
Wanner hij mijn naam hoort weet hij op welke molen ik actief ben en is benieuwd naar
de vijzel die hij afgelopen zomer bij Bakker in Winsum(fr) heeft gezien vanwege het
herstel
Het forse achtkant heeft korte zolders zodat de kapzolder vanaf de begane grond
zichtbaar is.
Lolke Rang komt enige tijd later boven in de molen.
Dit is een molensliefhebber die zijn mening vaak via het molensliefhebbersbord onder de
aandacht brengt.
De Oostenwind wakkert aan en met vier volle zeilen draait deze molen nu 40 enden.

Mounts "YBEMA'S MOLEN" te Workum

Bouwjaar 1899, houten roeden van 10,20m en een vijzel.
Dakbedekking met gepotdekselde planken
Brouwersdijk 8711 AN Workum
Alle achtkantstijlen zijn tijdens de laatste restauratie aangescherfd.
Met vier volle zeilen probeert de vijzel water te verzetten maar het blijft bij draaien dus
wordt deze losgekoppeld.
Gert Veldkamp is molenaar en Anne Schouwstra helpt hem zodat beiden zich in zijn
woning om de beurt aan de kachel kunnen verwarmen.
Dan komen Ricardo Hemme en Marijn Kaufman vrolijk en enthousiast als altijd op
bezoek.
Via de mobiele telefoon hielden we elkaar op de hoogte van onze route tijdens deze
molendag.
Even later maken we allemaal kennis met Pieter Breeuwsma molenaar op de van
Alvapoldermolen te Wommels.

Spinnenkopmolen "MONIKKENBUURSTERMOLEN" te Nijhuizum

Bouwjaar 1832, houten roeden van
13,60m, houten vijzel in een houten bak.
Enige van dit type met riet bedekking op de
achtkante ondertoren.
Zes spinnenkopmolens in Friesland kennen
deze vorm.
Er is te zien dat deze molen een scheprad
heeft gehad maar waaraan?
Precies twee jaar geleden is deze molen na
de restauratie officieel in gebruik gesteld.

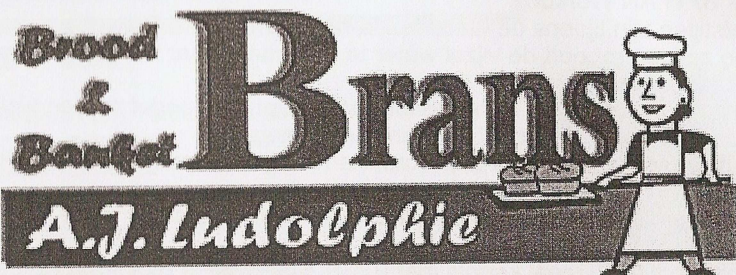

Alleen de ondertoren stond er nog tot 2006 met een dieselmotor erin.
Vlakke Brekken, nabij nummer 17, 8775 XD Nijhuizum
Molenaar Henk Brandsma hoort mijn naam en weet nu onder welke naam mijn reacties
op z'n tijd te lezen zijn op het molensliefhebbersbord.
Ga naar www.molen.startpagina.nl en aan de rechterzijde staat smolenboek en iets
verder molensliefhebbersbord.

De zon gaat onder en wij rijden richting Bolsward en gaan de A7 op.
Dit is de mooiste weg in Friesland want die gaat naar Groningen.
We komen weer bij de rotonde Joure en hebben een rondje Friesland gemaakt
vandaag.
Niet alle molens die gepland waren zijn bezocht maar voor de gezelligheid met elkaar
en andere molenaars hoort ook aandacht voor te zijn.

De Molenstichting Nijefurd doet t' elk jaar op de vierde zondag in november.
27 november 2011 noteren op de nieuwe kalender of in de agenda.
Het bezoek en de beleving van deze dag verdient de woorden zeer geslaagd.

Feilo Oudstraat 172 **Beneden Westerdiep 71**
9665 BK Oude Pekela **9645 AG Veendam**
Tel. 0597-612491 **Tel. 0598-613207**
www.bakkerijbrans.nl

ALHOF
 bouwkundig adviesbureau

►►► uw bouwkundig adviseur

- constructieberekeningen
- ontwerp en tekenwerk
- inspecties en bouwkundig rapportages
- bouw fysica
- vergunningaanvraag en bouwbegeleiding

gespecialiseerd in monumenten

vraag vrijblijvend een brochure aan!

Dorpsstraat 22 tel : 0597 - 530 839
 9699 PH Wiersebo fax : 0597 - 530 658
 alhof@planet.nl mobiel : 06 - 12 371 163

PROGRAMMA VOORJAARSEXCURSIE 2010

(Programma onder voorbehoud)

Zaterdag 16 april vertrek 8.00 u Molen Berg te Winschoten
 Aankomst 8.30 u Groningen CS

Thema; Zaanse invloed langs Friese wegen

De Rispensermolen in Oosterend

z.g Mounts of monniksmolen (zie basisopleiding vrijwilligmolenaar hoofdstuk 5)
 Poldermolen zeer fraai gelegen aan de Tryehuizen.

DE RAT in IJlst

Zaanse houtzaagmolen met forse schuur, heeft een onderdeel uit Groningen in de kap.

Middagpauze in Sneek

DE GROENE MOLEN in Joure

Spinnenkopmolen met stelling is poldermolen als enige in ons land.

PENNINGA'S MOLEN in Joure.

Stellingmolen afkomstig uit Westzaan is korenmolen.

DE HEECHIEM te Goengahuizen spinnkopmolen en even groter als de kleinste wipmolen. (zie hoofdstuk 5 basisopleiding vrijwilligmolenaar)
 In Goengahuizen is een molenlandschap te zien zoals in de 19^e eeuw veelvuldig voorkwam in Friesland

Aankomst in Winschoten circa 18.30 u.

Opgave via mail naam, achternaam en opstapplaats;
molenwerkgroepoostgroningen@kpnmail.nl

Bellen kan natuurlijk ook: J.Grundemann 06-44543430

